

Każdy muzyczny album stanowi fragment większej opowieści na temat naszej wspólnej teraźniejszości i przeszłości. Okładki, tytuły czy wyselekcjonowany repertuar nie są przypadkowe – konstruują bogatą i wielowymiarową wizję historii. Niniejszy projekt zbada, w jaki sposób przemysł fonograficzny snuje opowieści o muzyce dawnej – europejskiej muzyce artystycznej powstałej przed 1750 rokiem. Skupi się na nagraniach dzieł trzech kluczowych tradycji muzycznych rozwijających się między 1450 a 1650 rokiem: szkół franko-flamandzkiej, weneckiej i niemieckiej.

Te nazwy są powszechnie używane w dyskursach o europejskiej przeszłości muzycznej i wiążą się z fundamentalnym repertuarem zarówno profesjonalnych muzyków, jak i amatorów, co czyni je idealnym polem do badania relacji między wiedzą akademicką a przemysłem fonograficznym. W historiografii muzycznej „szkoła” odnosi się zazwyczaj do grupy muzyków powiązanych z określonym ośrodkiem, instytucją, kompozytorem lub stylem. To pojęcie stanowi istotny punkt wyjścia do rozważań nad sposobem, w jaki przemysł fonograficzny i muzykologia porządkują dzieła muzyczne i ich twórców w spójne ramy.

Analizując albumy muzyczne wydawane od lat 40. XX wieku po czasy współczesne, projekt ukaże, w jaki sposób muzycy i producenci kształtują wyobrażenia o historii muzyki. Niestety, te idee często umykają uwadze w badaniach akademickich nad muzyką dawną. Projekt wypełnia tę lukę, traktując albumy muzyczne jako obiekty multimedialne, łączące dźwięk, design i konteksty kulturowe.

Projekt koncentruje się na sześciu słowach kluczowych: taksonomii (w jaki sposób tworzy się muzyczne klasyfikacje), geografii (znaczenie miejsca produkcji płyty), selekcji (co jest uwzględniane lub pomijane), ikonografii miejskiej (wykorzystanie najpopularniejszych turystycznych destynacji w projektach okładek), konfesji (jak religijne konotacje muzyki mogą być odzwierciedlane w albumach) oraz tożsamości (kulturowe znaczenie muzyki).

Badania obejmą analizę porównawczą dużej liczby nagrań muzyki dawnej (ok. 2000 albumów) pochodzących m.in. z Europy, Stanów Zjednoczonych, Kanady i Japonii. W ramach projektu zaplanowano pobyty badawcze w największych bibliotekach europejskich, m.in. w Berlinie, Brukseli, Londynie, Paryżu, Pradze, Rzymie i Wenecji. Choć zbiór jest obszerny, koncentracja na sześciu słowach kluczowych pomoże opanować jego złożoność i zapewni wgląd w sposób, w jaki nagrania konstruują narracje historyczne. Nagrania zostaną dokładnie przeanalizowane nie tylko pod kątem ich programu muzycznego, lecz także warstwy tekstowej (tytułów, omówień i innych paratekstów) oraz wizualnych (projektów okładek). Warstwa wizualna odgrywa szczególnie istotną rolę w kształtowaniu znaczeń przypisywanych albumom. Badania nad muzyką popularną wykazały jednak, że projekt okładki odgrywa kluczową rolę w odbiorze i sukcesie komercyjnym albumów. Pomimo swojej wagi, projekty okładek albumów z muzyką dawną dotychczas rzadko stanowiły przedmiot badań naukowych. Analizując tytuły, motywy i źródła ikonograficzne, projekt zamierza pokazać, że nawet pozornie konwencjonalne okładki mogą wiele powiedzieć o kodach kulturowych stosowanych przez producentów muzycznych. To holistyczne podejście traktuje materialność albumów jako równie ważną dla tworzenia znaczeń, co sama muzyka.

Wymiernym efektem projektu będzie publikacja czterech artykułów naukowych oraz organizacja międzynarodowej konferencji, mającej na celu zblizenie muzyków, naukowców i producentów muzycznych. Te działania przyczynią się do zniwelowania przepaści między badaniami akademickimi a światem nagrań muzyki dawnej. Płyty są jednak nie tylko nośnikami muzyki – kształtują również nasze rozumienie historii, tożsamości i kultury.